

Çek arazisinin işgali devam ediyor

Münih ve
Sonrası!

Fatih Rifki ATAY

Hitler büyük Alman birliği eserini tamamladı: Dünden itibaren gamalı haç sancağı südet şehirleri üzerinde dalgalanmaya başlamıştır.

Alman birliği davası Fransız tehdidi altında doğdu. XIV üncü Lul devrindenberi küçük parçalarından tereküp eden garp Almanya'sının mukadderatı, komşusunun keyfine tâbi idi. Fransa ise ne illerdenberi kendi emniyetini alman parçalanışında aradı. Son defa Klemanso'nun Versay'da gördüğü bu rüyadan Daladiye 1938 de Münih'te uyandı. Napolyon'un sükutundan 1914 cihan harbına kadar ilimde ve bir çok hususlarda diğer garp medeniyeti zümrelerine üstünlüğü nü muhafaza eden bir milleti, aynı topraklar üstünde birleşmeye mahkûm etmek şüphesiz mümkün oluyacaktı.

Münih konferansının ikinci bir hususiyeti, ekalliyetler davasını, yeniden millî kurtuluşlar davası halinde canlandırmaktır. Polony Çekoslovakya'ya bir nota vererek lehtlerle meskûn toprakların yirmi dört saatte teslimini istemiştir. Bugün su veya bu sebeple susanlar yarın haykıracaklardır.

Bu sırada Cenevre'nin sulh muahedelerini Milletler Cemiyeti pakından ayıran kararına layık olduğu ehemiyeti vermek lâzım gelir. Artık Milletler Cemiyeti 1198 zafet statükosunun beççiliği vazifesinden ayrılmakta, bu yüzden kendine darılmış olanları yeniden âza almak imkânlarını hazırlamaktadır. Bu kararın İngiliz başvekilıyla Hitler atasındaki temasların neticesi olup olmadığı malûm değildir.

Münih'te Hitler'e Çemberlayn arasında iki büyük devletin ebediyen birbirleriyle muharebe etmeyeceklerine dair imza olunan taahhütname, yeni cihan harbi korkusundan henüz silkinmiş Avrupa ve cihan milletleri üzerinde şüphesiz pek derin bir tesir hasil edecektir. Hitler Musolin'iye, Çemberlayn Daladiye'ye malûmat vermeksizin böyle bir taahhütname imza etmeyecekleri muhakkak olduğundan bunun da daha geniş neticelerini beklemek doğru olur. Bu imza ile Cenevre kararı arasında rabta ihtimali araması da pek hoş olmaz.

Her halde nasıl bir kaç gün evel Avrupa hâdiselerinde menfiye doğru süratli bir inkisaf olmuşa, şimdi müsbete doğru aynı süratli inkisafı görmekteyiz. Yalnız ortada Lehistan ve Macaristan meseleleri var. Bunlar tamamen halledilinceye kadar ne olacağı tahmin edilemez. Yalnız bir şey oluyacaktır: Yeniden dört devlet arasında ihtilâf! Öyle görünüyor ki bunlar küçük milletlerin dertleri için büyüklerin harbini, pire için yorgan yapmak, yabut Musolin'inin tabiriyle, çürük çek yumurtasını pişirmek için boğazlaşmak gibi bir cinnet teşâki edecektir.

Hâlâ bu dakikaya kadar katil üç yeni hâdiseye karşısında yız: Almanya, bazı küçük arızalar bertaraf, millî birliğini tamamlamıştır. İngiltere ile Almanya arasında bir anlaşma olmuştur. Cenevre, muahedeler yüzünden

Almanlar birinci merhalenin işgalini temamladılar

Polonya Askerleride Teşen mintakasını işgal ettiler

Çekoslovakya'da sükûnet var. B. Beneşin istifası tekzip ediliyor. Çek hükümeti, Fransadan malî yardım istedi

Berlin 3 (Radyo) Alman kıtaatı 2 Birinciteşrinde işgali mu karrer yerlere girmişlerdir. İkinci merhale Çekoslovakyanın batı cenubu hududunda Bohemya ormanlarının cenup kısmı dahilinde ve Çekoslovakya ile eski Avusturya arasındaki hudutta Passav ve Linz'in şimalinde.

Bu bölgelerde mühim mevkiiler: Vallern ve Hohefurt ile Moldav üzerinde kâin diğer mevkiiler.

Varşova 3 (Radyo) Polonya askerleri kendilerine verilmesi takarrür eden Teşen mintakasını işgal etmişlerdir. Mücavir kısımların da teslim alınmasına başlamıştır.

Prag 3 (Radyo) Bir Çek tebliğinde Alman ve Polonya askerî işgallerinin ufak tefek bazı hâdiseler müstesna olmak üzere sükût ile yapılmakta olduğunu bildirmekte ve asişinin iyiliğinden bahsedilmektedir.

Nafia Vekili Şark vilayetlerinde seyahatâ çıktı

Istanbul, (Hususî) — Garbi Anadolu'da bir tetkik seyahatine çıkan Nafia Vekili Ali Çetinkaya elektrik idaresini ziyaret ederek bazı tetkikler yapmıştır. Nafia ve kili şehrimizde bir iki gün kalacak ve bundan sonra şark vilayetlerinde büyük bir tetkik seyahatine çıkacaktır.

Nafia vekilinin Aydın havaliindeki tetkiklerinden sonra, Men deres nehrinin ikinci kolunun ışıklar gölünden çıkan kolla bir leştigi Çivril ovasında büyük bir regülâtör yapılması kararlaştırılmıştır. Menderes suları bu regülâtörle tevzi olunacaktır. Bu suretle Denizli, Sarayköy ve Aydın ovasına kadar her tarafın sulanması temin edilmiş olacaktır. Vekil seyahatinde her yerde halkın dileklerini de dinlemiş olacaktır.

Elâzığ'da faydalı yağmurlar

Elâzığ (Hususî) — Bu sene Elâzığ havalisine yağın bereketli yağmurlardan mahsul çok iyidir ve çiftçi memnundur. Bir ay zarfında şehrimizden Mersin 500 ton kuru erik, 25 ton badem 70 ton erik çekirdeği, yapak ve pamuk gönderilmiştir. Bir müddettir kilosu 95 kuruşa çıkan bademin fiyatı düşmüştür ve 90 kuruşa satılmaktadır.

Ankarada at yarışları

Ankara 3 (Radyo) Üç hafta devam edecek olan at yarışlarına dün başlamıştır.

Paris 3 (Radyo) İyî haber alan mehafilden bildirildiğine göre Çek hükümeti Fransaya müracaatla ekonomik vaziyetinin perişanlığını bildirmiş ve yardım talebinde bulunmuştur.

Etrüksk Vapuru dün Limanımıza geldi. ve gece Iskenderuna gitti

Gece Vapurda Denizbank tarafından elli kişilik bir ziyafet verildi

Denizbankın İstanbul — Mersin hattı için Almanyada inşa ettirdiği Etrüksk vapuru dün saat 17 de limanımıza gelmiş ve limanda bulunan vapur ve motorlar tarafından düdükle çalınmak suretiyle selâmlanmıştır. Vapur çok zarif, şık ve güzeldir, Vapur geç gelmesine rağmen bir çok kimseler tarafından gezilmiştir.

Bu vapur Denizyolları işletmesinin Mersin tipi gemilerinden birincisidir. Bunun üç eşi de peyderpey tesellüm edilecektir. Bu suretle Mersin tipi vapurlar dört tane olacaktır.

Etrüksk 3500 gayri safi tondur. Makineleri 2000 beygir kuvvetinde, sürati saatte azami 13,5 mildir. 37 yataklı 20 birinci, 44 yataklı 16 ikinci mevki kamerası vardır. Birinci ve ikinci

mevkilerde birer sigara, müzik ve yemek salonları vardır. Kameralarında sıcak ve soğuk akar su olduğu gibi salonları sıcak ve soğuk hava tesisatını ha vidir. Gemide son sistem iskan dil ve yangın söndürme aletleri bulunmaktadır. Gâvertesinin yolcu istiap haddi 304 tür. Ticaret eşyaları için de soğuk hava tesisatı mevcuttur. Ambarları üç, vinçleri altı tane dir. Vapurun kıymeti 136269 İngiliz lirasıdır ki 858494 Türk lirası eder.

Ziyâfet

Denizbank tarafından şehrimiz tüccarlarına bir mükellef ziyafet verilmiştir. Ziyafette Vali ve Parti Başkanımız ile tanınmış simalar, banka müdürleri, itihâlât ve ihracat tacirleri bulun-

C.H.P. ilyönkural Başkanlığından

Cumhuriyet Halk Partisince tesbit edilen Mersin Belediye azalığı namzetlerinin isimlerini halkımıza ilân ediyorum. Partimize olan bağlılıklarını her vesile ile izhar etmekte olan muhterem seçicilerin 1 teşrinde evvelde başlayacak olan intihapta reylerini Partimize lehine kullanmalarını rica ederim. Vali ve C.H.P. Başkanı

Antakyada iktisadi kalkınma

200 bin Liralık bir şirket kuruluyor

Şirket madenleri işledecek, Amık Gölünü kurudacak, bahçeli evler yapacak

Antakya 2 (Hususî) Hatay iktisat müsteşarı Celâl Akyüz'ün riyaseti altında şehrimizin tanınmış seksene yakın muteber tüccarları bahçekâlet binasında bu yük bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda Maliye Vekili B. CemilBakı ve hariciye müsteşarı B. Besim Tecerde iştirak etmişlerdir. Toplantıda Hatayın iktisadi kalkınması etrafında görüşülmüş çok samimi hasbihaller yapılmıştır.

Görüşmelerden sonra «Ha-

» adıyla bir şirket kurulması ittifakla karar altına alınmıştır. Şirketin sermayesi 200 bin Türk lirası olacaktır. Şirketin maksadı Hatayda mevcut madenleri işletmek. Amık gölünü kurutmak, bahçeli evler yapmak, Hatayda iktisadi faaliyetlerde bulunmaktır. Şirketin bir an evel teşekkül ve faaliyete geçmesi için yedi kişilik bir komisyon seçilmiş ve derhal çalışmalara başlamıştır.

ihracatcılarımızı himaye

Yükselen harp rizikoları sigorta primlerinin yüzde seksenini hükümet ödeyecek

Ankara — Haber aldığımız göre hükümetimiz, dünya sulhunun buhran geçirmekte olduğu günlerde, ihracatımızı koruyucu mühim ve yerinde bir karar almıştır.

Nakliyatta harp rizikosuna karşı beynelmîl sigorta primleri daha on beş gün eveline kadar yüzde 0,0625 ile yüzde 0,375 arasında iken, buhranın tesirleri altında normal hallerden uzaklaşarak; 25 Eylül 1938 tarihinde yüzde 2 ve harp tehlikesine daha çok maruz bazı limanlar için de yüzde 5 gibi büyük nisbetlerde yükselmiştir. Bu suretle, Avrupa'da cereyan eden hadise muştur, Davetiler saat 20 de iskeleden kendilerine tahsis edilen motorlerle vapura gitmişler ve karşılanmışlardır. Ziyafet çok samimi olmuştur.

Vapur gece limanımızdan Iskenderuna hareket etmiştir.

ler ihracatın harp rizikosuna karşı sigorta edilmesini ne derece zaruri kılmiş ise primlerin vasıl olduğu nisbetler de bu sigortanın ihracat için kullanılabilmesi o derece mükâlleştirmiştir. Bu vaziyet karşısında bittabi ihracatımız tamamen durmak tehlikesine maruz kalmıştır. Harp rizikosunun bu azim tereffüdüden başka beynelmîl prim piyasalarının o günlerde hadisatı takiben arzettiği istikrarsızlık da ihracatımızın mükâllatını ayrıca artırmıştır.

Fihakika bu asırlarda primler 24 saat, 48 saat ve nihayet bir kaç gün içinde kalkacak vapurlara münhasır olmak üzere tesbit olunması daha uzun müddet ihtiyacı gösteren dış satışlarımızda ihracatcılarımızın sabit hesap mesnedi bulmamaları neticesinde fiat teklif edemelerine sebebiyet vermiştir. Böylelikle muhtelif ihracat mallarımız fiatlarında tenezzüller vukua gelmiş ve yer yer ihracat tacirleri hükümetçe acil tedbirler alınmasını istemişlerdir.

Bu vaziyet karşısında ihracatımızı korumak için icap eden tedbirleri almak üzere hükümet selâhiyet veren bir kanun lâyhası hazırlanmış ve hadisatin bazı tedbirleri derhal almaya sevk etmesi karşısında bu selâhiyetlere istinaden hükümet zaruri görülen bir karar almıştır.

Sonu İkincide

Filistin Kargaşalıklarının

3 aylık plançosunu neşredildi

Kudüs 3 (Radyo) Filistin kargaşalıklarının üç aylık plançosunu neşredilmiştir. Buna göre 1 Temmuzdan Eylül ayı nihayetine kadar 836 kişi ölmüş, 926 kişi yaralanmıştır. Ölenlerin 640 sı Arap, 180 i Yahudi, 8 i İngiliz ve 8 i de bitaraftır. Yaralıların 376 sı Yahudidir.

Kudüs 3 (Radyo) Şimali Filistininde Arap tedhiş hareketi devam ediyor. Yeniden bir çok telgraf hatları tahrip edilmiştir.

Karabük sanayi şehri

imar planlarının hazırlanmasına başlanıyor

Ankara ve Karabük ziyareti etmiş olan mimar Prost İstanbul'da çalışmalarına başlamıştır.

Alınan malümat nazaran Türkiye'nin ilk sanayi şehri olarak kurulacak olan Karabük şehrinin umumi planını hazırlama işi mimar Prost'a verilmiştir. Mühassıs projesini hazırlayacak ve bu proje üzerinde yapılacak tetkikler ve icap eden rötüşlerden sonra esas planların hazırlanmasına geçilecektir.

Mimar Prost Karabük sanayi sanayi merkezi ve civar araziye gezerek şehrin kurulucağı saha, kanalizasyon, istasyon, su ve elektrik tevziatı bakımından tetkiklerini ikmal etmiştir. Mühassıs bilâhare Karabük'e gene gidecektir.

Münih ve sonrası

(Birinciden artan)

den çıkacak ihtilâflara bir daha karışmayacağını Almanya'ya taahhüt etmiştir.

Ya Rusya? Hacı kadar muazzam bir istifam? Her halde ajans hâvadisleri daha bir müddet radyolardan kulakları ayırmıyacak kadar enteresan olmaktadır devam edeceklerdir.

Belediye Reisleri

Avrupaya tetkik seyahatine gidecekler

İstanbul, Yeni Sabah 1 10 938 Belediye reislerinin Avrupada stajları, memleketimizde mevcut 67 vilâyet 300 kadar kazanın belediye reislerinin Avrupa şehirlerine seyahat ederek modern memleketlerdeki belediye işlerini yakından görüp tetkik etmeleri kararlaştırılmıştır. Bu maksatla belediye bütçelerine birer fasıl ilâvesinde belediyelere bildirilmiştir.

Belediye reislerinin, elliger kişilik gruplar halinde ve Avrupada bulunmuş birer belediye reisinin riyaseti altında münavebe ile bu seyahatleri yapacaklar. Muhtelif Avrupa memleketlerinde tetkiklerde bulduktan sonra memleketimize döneceklerdir. İlk grup, kânuşani olmazsa subat ayı içerisinde hareket edecektir.

Polonyalıların bayram yapıyor

bir gazete ise bu katı zafer değildir diyor

Varşova 3 "Radyo" Çekoslovakya'daki Polonya topraklarının ana vatana ilhakı büyük bir sevinçle karşılanmıştır. Burada çıkan bir gazete baş makedesinde : " Polonya topraklarının ana vatana avdetti kaif bir zafer değildir . Bu Polonya vatandaşlarının tahakkuk ettirmeye mecbur oldukları bir vazife idi " demektedir .

Ordinolu Telgraflarda

Damga Pulu yapıştirilmeyecek

Ankara — Ordino yerine kâim irsal veya teslim emirleri le akdi tazammun eden sipariş kabul telgraflarına damga pulu yapıştirilmemesi kararlaştırılmıştır.

Karabük, bizde kurulacak ilk sanayi şehri olmakla beraber burada yeni kurulan fabrika kadar çalışanların ihtiyacı ve zarurî alışveriş işleri için gerek fabrika idaresi gerekse halk tarafından bazı binalar yapılmıştır. Maamafih esas şehir için bu binalar feda edileceği gibi fabrikadan açığa olacak şehirden de bu binaların kısmı azamî haric kalacaktır.

Sümarbankın fabrika mühendisi memur ve ustaları için Karabükte derhal yaptırılmak mecburiyetinde bulunduğu binalar da yeni şehrin planlarının yapılmasından evvel inşaatına başlanmakla beraber umumi plana aykırı düşümecektir.

İhracatçılarımızı himaye

(Birinciden artan)

26 Eylülde derhal meriyete girmek üzere alınan bu karara göre harp tehlikesine karşı yapılacak sigortaların yüzde 80 rizi kosunu devlet tekabül etmektedir.

Bu suretle harp rizikosu primleri yukarıda yazdığımız gibi yüzde 2 ile yüzde 5 arasında da kaldığı müddetçe Türkiye'de çalışan sigorta şirketleri bu kurların yüzde 20 sini teşkil edecek bir prim tahsil etmek ve buna mukabil mesul olacakları riziko miktarı münemmen mablağın yüzde 20 si olmak üzere ihracatı harp rizikosuna karşı sigortacı edecektir. Rizikocunun geriye kalan yüzde 80 nini de Devlet deruhte etmektedir.

Diğer taraftan bu karar aynı mekanizmanın dünya prim piyasasında bu fiatların bir misline kadar yükselişi halinde dahi çahşmalarını kabul etmekte ve bu hadlerin aşılması halinde yeniden tedbir almak selâhiyetini İktisat Vekâletine vermektedir.

Hükümetin yerinde olan bu kararı alâkadar muhafillerde minnetle karşılanmıştır.

Yeni kâğıt paralarımız

1000, 500 ve 2,5 liralık basılıyor

Ankara — Yeni kâğıt paralarımızdan 2,5 liralıkların basılmasına devam olunmaktadır. 2,5 liralıklarımızın ön kısmında Büyük Şef Atatürk'ün portreleri, arka kısmında ise Ulus Anıtının resmi bulunmaktadır. Zeytuni yeşil renkli olan iki buçuk liralıklarımız tabii işi biterek tamamen şehrimize gelmesini müteakip en kısa bir zamanda tedavüle çıkarılacaktır.

Yeni 500 ve 1000 Liralıklarımızın da basılmasına başlanmıştır. 500 Liralıklarımız zeytuni yeşil renklidir. Ön kısmında Büyük Şef'in potresi arka kısmında ise Rumelihisarının resmi bulunmaktadır. 1000 Liralıklarımız mavî arduaz renklidir. Ön kısmında Atatürk'ün remi arka kısmında ise emniyet Abidesinin Bakanlıklara bakan ön cephestinin fotoğrafı bulunmaktadır.

Alpullu şeker Fabrikaları

Alpullu (Hususi) — Şeker fabrikası 938 senesi istihsalâtı işlerini ikmal etmiştir.

Şehir Ve Memleket Haberleri

Adana İdman Yurdu-Toros Spor

Lik maçlarının ikincisinde yapıldı

Pazar günü şehrimiz İdman Yurdu sahasında Adana İdman Yurdu ile Torosspor futbolcuları arasında lik maçlarının ikincisi yapılmıştır. Oyun çok heyecanlı olmuş İdman Yurdu Torosporu 2 ye karşı 3 le yenmiştir .

Okullarımızda

dün tedrisata başlandı

Şehrimizdeki orta ve ilk okullar dün sabah açılmış ve talebeler mekteplerine gelmiştir . Bu münasebetle mektep bulunan mahallerde bir canlılık ve kaynaşma göze çarpmakta idi,Okullara bu sene kaydolunanların sayısı geçen yıldan fazladır.

Hayvan hastalıkları

Mut kazasının Kışla köyündeki davarlar arasında çıkmış olan dalak hastalığı sönüştür. Silifke kazasının Çeltikçi ve Muhacir köylerindeki sığırlar arasındaki yanıkara hastalığı sönüştür .

Arpaç köyünde

Bir yangın çıktı ve söndürüldü

Arpaç Sakarlar köyünde Mehmet oğlu Osmanın evinde yangın çıktığı itfaiyeye haber verilmiş, itfaiye teşkilâtı derhal faaliyete geçerek kısa bir zaman içinde köye yetişmiş ve yangını söndürerek köyü büyük bir tehlikenen kurtarmıştır .

Silifke Belediye intihabatı

Parti namzetlerine müttefiklik reyler verildi

Silifke (Hususi) — Belediye seçimi encümeninin evcelce verdiği karar mucibince 1 Teşrin-evvel 938 cumartesi günü saat üçte sona ermiştir .

İntihapta reyler müttefikliklere verilmiştir . Müttefiklerin ekserisini kadınlar teşkil ediyor du . Belediyeye 16 äza ve 16 da yedek seçilmiştir . Halk yapılan seçimden memnundur .

Rey sahibi Silifkeliler mutlaka ekseriyetle bu medenî haklarını kullanmışlardır .

Tarsusta intihabat

Tarsus (Hususi) — Belediye seçimine 1 Teşrin-evvelden itibaren başlanmıştır . Şehrin her tarafı bayraklarla süslenmiştir . Halk reylerini istimal için istical etmektedir . Herkes C. H. Partisi namzetlerine reylerini seve seve vermektedir .

Tarsus halkevi

inşaatın ikmaline çalışılıyor

Tarsus (Hususi) — Halkevinin ikmalî inşaatı için gece gün düz denmeyerek çalışılmaktadır İnşaat Cumhuriyet bayramından evvel sona erecektir .

Halkevi idare heyeti bandonun da noksanlarını ikmal etmektedir .

Kızlarda Futbol oynıyacaklar

Orta, Lise ve yüksek mekteplerde Spor büroları teşkil olunacak

Ankara — Orta, lise ve yüksek mekteplerde talebe spor büroları teşkiline karar verilmiştir Maarif Vekâleti bunun için bir nizamname hazırlamıştır . Bu nizamnameye göre mekteplere devam eden 17 yaşındaki bütün kız ve erkek talebeler her mektepte teşkil olunacak spor bürolarına devama mecbur olacaklardır . Spor bürolarında futbolda

dahil olduğu halde her nevi spor oynanacaktır . Şu halde kız talebe de futbol maçları yapacaklardır .

Nizamnamenin bir maddesine göre talebeler haricteki spor teşekküllerine iştirak edemeyecekler ve nizamname meriyete girer girmez bu teşekküllerle olan alâkalarını kesmeğe mecbur olacaklardır .

Yabancılar yapılacak Adli ve tüccari tebliğler

Ankara — Türkiye'de oturan yabancılarla Fransız mandası altındaki şark memleketlerinde mukim eşhasa tebliğ olunacak hukukî ve ticarî muamelelere aid adli evrakın Adliye Vekâleti vasıtasıyla gönderilip gönderilmeyeceği bazı mahkemelere te reddü edilmiştir.

Adliye Vekâleti bu münasebetle alâkadarlara yaptığı bir tamimde bu gibi tebliğlerin eski gibi vekâlet vasıtasıyla yapıcağını bildirmiştir.

Trabzon - İran transit yolu

Nakliyat vasıtaları bir misli artırılıyor

Nafla vekâleti dörtte üç kısmı ikmal edilmiş olan Trabzon — Erzurum — Kızıldize İran transit yolunda nakliyat işi için yeni bir program hazırlanmıştır . Bu programla İran transit yolunda bu gün artık ihtiyaca کافی gelmemeye başlanıyor otobüs kamyonların mevcudu bir misli artırılacaktır . Bu suretle bu yolda 48 kamyon ve 16 otobüs aynı zamanda sefer yapacaktır .

Yolun icablarına göre seçilmiş olan bu kamyonlar ikişer tonluk otobüsler 13 er kişiliktir. Haftada üç defa hudut an ve Trabzondan karşılıklı seferler yapılmaktadır.

Transit yolu, Trabzon — Gümüşhane — Bayburt — Karaköse — Diyadin — Kızıldize — Tebriz ve Tahran hattını takip etmektedir. Bunun 642 kilometresi memleketimiz dahilinde, 925 kilometresi de İran topraklarındadır. Bunun için hükümetimiz gibi müttefik olan İran hükümeti de haltaki inkişafı nazarı dikkate alarak yeni tertibat almakta dır. Bu suretle kardeş İran nakliyatı Avrupaya en kısa yoldan en kolay bir şekilde yapılabilecektir.

Evlenme Akidleri

Evlere yapılmıyacak

Ankara (Hususi) — Zarurî bir sebep olmadığı halde evlenme akidlerinin evlerde yapılması kararlaştırılmıştır. Medenî kânunun emrettiği şekil dışında medenî ve ictimai inkişabımızın ruhuna aykırı bir şekilde olan evlerde nikâh akdi işinin katliyen önüne geçilmesi lüzumu alâkalarına bildirilmiştir.

Yaş meyve ve sebzeler

İstanbul, — İktisat Vekâleti yaş sebze ve yaş meyve ofisi nâmile bir ofis teşkiline karar vererek, müdürlüğüne İsmail Naiz Andersoni getirmiştir.

Ofis, yaş sebze ve meyvelerin istihsal ve ihracat işleriyle de uğraşacaktır.

Adanada hayvan sergisi Açıldı, kazananlara mükafat verildi

Adana, (Hususi) — Koşu yerinde hazırlanan ehil hayvan sergisi bugün saat onda İvali Tevfik Hadi Baysal tarafından açılmıştır.

Bu seneki sergiye gerek şehir içinde ve gerekse civar vilâyet ve kazalarda yetiştirilmiş çok beğenilmiş kıymetli tay, kısrak ve merkep getirilmiştir. Çok güzel bir surette hazırlanmış olan bu sergiyi halkımızın görmesini tavsiye ederiz.

Sergide kazananlarla aldıkları mükafatları aşağıya yazıyoruz :

Birinci: Dörtüoldan Reşad Tan yolun kutlusu, Mükâfat 80 lira.

İkinciler: Tümgeneral İsmail Hakkı Oğuzun Tunca, Kozanlı Mahmu Akçanın Sümbül, Murat Kurdu Halisi.

Mükâfat 60 şar lira.

KISRAK;

Birinci: Gilodonun Tulgası Mükâfat 70 lira.

İkinciler: İbrahim Ataganın Nazâlısı, Hamit Sırgın oğlunun Ceylanı, Kasap Sabri Yertutanın Mercanı Mükâfat 00 şer lira.

MERKEP;

Birinci yok. İkinci Emin Sevindiğin merkebi Mükâfat 15 lira.

Sergiyeye iştirak eden hayvanların yekûnu ise 113 tür.

Yabancı memleketlerdeki memurların paraları

Kanunda degeşiklik yapan bir proje hazırlandı

Yabancı memleketlerde hizmet etmekte olan memur ve müstahdemlerin maaş, ücret ve tahsisatlarının ödenme sureti hakkında kanunda degeşiklik yapan bir proje hazırlanmıştır.

Encübî memleketlerde hizmet etmekte olan memur ve müstahdemlerin maaş ve tahsisatlarının ödenme şekli hakkındaki 31 ilkkânun 931 tarih ve 1906 numaralı kanunla bu memur ve müstahdemlerin türk parası olarak tahakkuk ettirilen istihkaklarının türk lirası veyahut üç ayda bir tespit olunacak İstanbul Borsası rayicine göre memur ve müstahdemlerin buldukları memleketler parasına tahvil edilerek ödenmesi esası kabul edilmiştir .

Borsada kârun, rüble, rüpye yen, misir lirası, süriyeye kuruşu gibi bazı devletler paraları üzerine muamele yapılmadığı ve muamele gören paralardan rayici müstakar olmaları tahakkuktan önceki üç ayık rayici üzerinden tespit olunacak kurs, tediyeye tarihlerine göre bazen devletin ve bazen de memurların zararını müst-

Mersin Ticaret ve zahire Borsasında

Eylül 23-30 haftasında durum

PAMUK

Bu hafta piyasamıza 95 ton pamuk gelmiştir.

Borsada 14,870 kilo sâttirilmiştir. Fiyat 26,50 kuruşa satılmıştır.

12 ton harice 197 ton dahil olarak rbraç yapılmıştır.

BUĞDAY

Bu hafta piyasaya 720 ton buğday gelmiş borsada 70 ton şark malı muamele görmüştür.

Fiatlar

M. M. T. 5,1875

M. Fob 5,4375

Ihracat: 195 ton dahilidir.

ARPA

Şehrimize 285 ton gelmiştir borsada 45 ton Anado'u muamele görmüştür.

Fiatlar

Anadolu M. V. T. 3,625

325 ton harice ihracat yapılmıştır.

ÇAVDAR

Şehrimize bu hafta 255 ton çavdar gelmiştir. Borsada 60 ton muamele görmüştür. Fiyat Mersin vagon teslimi 3 kuruş 62,5 santimdir, ihracat olmamıştır.

NOHUT

Yedi gün içinde 150 ton nohut 30 ton muamele görmüştür. Şark malı nohutların fiatı vagon teslimi 6 kuruştur.

Harice yetmiş ton ihracat yapılmıştır.

FASULYA

Bu hafta 90 ton fasulye gelmiştir, on beşer ton anadolu elbistan muamele görmüştür.

Fiyatlar — Mersin vagon teslimi

Anadolu 9,25

Şark 8,375

Harice 115 ton ihracat yapılmıştır.

Resimler Kart Postallar

Posta, telgraf ve telefon net direktörlüğü cümhuriyetimizin yapı ve başarısını vatanını tebarüz ettiren ve fevkalade gösteren kartpostallar bastırılmaktadır. Yurdun muhtelif manzaralarıyle âbidelerini gösteren 30 tane olan bu kart postalların tabii adedi 300.000 kartlar üçer kuruşa satılmakta ve pulları soguk damga olarak Kartlar cümhuriyet borsasında satışa çıkarılacaktır.

Uşakta pancar ekimi

Uşak A. A. — Şehrimiz ker fabrikası bu ayın başında mutal kompanyasına bağlanmıştır.

Bugün pancar mıntakasında lunan bonay nahiyesinde m. kâsatla bütün nahiyeye ve köyler halkının iştirakile yapılmış ve ilk pancar vagonları törenle Uşak'a gitmiştir.

telzim olduğu gibi, hasılatı, mülki maaş ve masrafa kifayet eden sonra artan ve parası mülki kar olan mahallerdeki parçaları kolaylıkla faydalanması için hükümler ilâvesine lüzum görmüştür.

Teklif olunan maddeler şunlardır: — Yabancı memleketlerde hizmet etmekte olan memur ve müstahdemlerin maaş, ücret ve tahsisatları, 9 lirası 100 kuruş hesabıyla tahakkuk ettirilmeye mukabilleri icabı takdirinde veya rayice göre mahalli mahallerinde devlete ait parçaları bulunmadığı takdirde diğer yollarla parasiyle tediyeye olunur.

Yabancı memleketlerde hizmet etmekte olan memur ve müstahdemlerin maaş, ücret ve tahsisatlarının sureti tediyesi hakkında 31 ilkkânun 931 tarih ve 1906 numaralı kanun müstahdem-

Dehşet saçan gaz bombaları Yeni orduların en mühim harp vasıta- sıdır

Bu günkü harplerin en büyük tehlikesini teşkil eden zehirli gazlar ilk defa olarak umumi harpte 1915 senesi 22 ağustosunda sabahlayın saat 5 de Almanlar tarafından kullanılmıştır.

Dünya harp tarihinde ilk defa olarak kullanılan bu gaz bombasındaki madde o zaman için sadece kolordu sonra bombalara diğer gazlar da konulmuştu bu gün ise müstakbel bir harp için hazırlanan daha müthiş bombalar icad etmiş bulunuyor.

İngilizler zehirli gaz bombalarını Almanlardan bir sene sonra 1916 temmuzunda kullanmışlardır.

Milletler arası kızılhaç teşkilatı zehirli gazın kullanılmasına mani olmak için Milletler Cemiyetinde bir toplantı yapmış fakat bunun önüne geçilmeyeceğine karar vererek dağılmıştır.

Hakikaten yeni ordular da zehirli gazları mühim bir harp vasıtası olarak kabul ediyor. ve bütün askeri rüesa bunda müttefiktir. Meselâ general Ludendorf son kitabında düşmanın mukavemetini kırmak için zehirli gazların kullanılmasını tavsiyesinde bulunmuş Mareşel Foş da askeri bir kitaba yazdığı başlan gıçta zehirli gazların ileride alacağı mühim rolü daha çok evvelinden tahmin etmişti.

Bu gün kızılhaç teşkilatı gibi bütün memleketlerin ordu erkânı da müstakbel bir harpten zehirli gazların kaldırılmıyacağı hususunda kanaat beklemektedir.

Tarihte kimyalar
Zehirli gazların değilse bile kimyevi maddelerin muharebe vasıtası olarak kullanıldığı günün tarixin çok eski devirlerinde de görüyoruz. Romalılar ve eski Yunanlılar zehirli gazların ilk tatabikati sayılabilecek usulleri muhafaza etmelerinde kullanırlardı.

Meselâ Romalılar bir muhasarada kendilerine mukavemet eden düşmanlarını teslim olma mecbur atmak için duman kullanmışlardır. Dördüncü asırda başlamış olan Sekstus Yulius Afrikanus kitabelerinde Romalıların harpte zehire müracaat ettiklerini yazar Sekstusa göre Romalılar bu zehirlerle düşmanlarının yalnız yiyeceklerini değil teneffüs edecekleri havayı bile zehirlediklerini ilâve etmektedir. Şüphesiz ki havanın zehirlenmesi için zehirleyicimadelerin bir buhar halinde hava ya karıştırılması lâzımdır.

Buda bir nevi zehirli gazdan başka bir şey olamaz.

On üçüncü asırda meşhur grejua ateşinin ordular arası na nasıl bir dehşet saçtığı malumdur Bu da düşman ordusuna karşı atılan ve içinde küükürtlü maddeler bulunan bir nevi bombadır. Bu ateşi su ile söndürmek kabil değildi ve düşüğü yeri yakarak neşrettiği küükürtlü dumanlarla etrafındakileri boğarak uzun müddet devam ederdi Crejua ateşini söndürmek için üzeri-

Dünyada Neler oluyor

Bir Coğrafiya masalı

Bir gecede bir göl kurudu bir hafta sonra tekrar meydana çıktı

Bir sabah Engien balıkları kayıklarını banyo yapmak için gelenler şaşalayıp kaldılar Göl meydana yoktu gölün yerinde yeller esiyordu.

Bodapeştenin 24 kilometre ötesindeki Vereseğihaza gölü yok olmuştu.

Göl kuraklık neticesi kurumamıştı bilâkis çok fazla yağın yağmurlar gölü yok etmişti. Dağlardan akan sular gölü kabartmış kabarmış sathını bir buçuk metre yüksekliğe yükseltmiş sular bentleri kırılmış etrafı su basmış bu sular başka bir küçük gölün suları katılmış ve hep beraber tuuya iltihak etmişlerdi... Ortalık su içindeydi ama meydana

göl kalmamıştı. Şehre yerleşen 150 seyyah eşyalarını topladılar:

— Biz buraya gölde banyo yapmak yüzmek için gelmiştik mademki göl kalmadı biz de gidiyoruz.

Vereseğihaza şehrinde telaş başladı Belediyeyi itham ettiler. hep belediyenin ihmeli yüzünden göl boşalmıştı.

Belediye bir iki mütehasıs çağırttı. Müttehassıslar meseleyi incelediler ve gölü tekrar doldurmanın çaresini buldular kadın erkek çocuk hep bir elden çalıştılar sonra göle doğru yol açtılar göl tekrar doldu.

Baş ağrıyanlar gelsin

Amerika gazetelerinde şöyle bir ilân çıktı.

"Müzmin baş ağrısı çekenler müzmin baş ağrısı çektiklerine dair en az etti şahid gösterenler falanca kliniğine müracaat etsinler. Kendilerine dolgun ilaç verilecektir.

Baş ağrısından kurtulmuş yanlardan yüzlerce kişi baş vurdu. En az elli şahid gösterenlerden on altısı haftada 50 dolar ücretle klinige alındı

Maksad?..

Yeni çıkarılan bir baş ağrısı ilânına reklam yapmak için de müzmin baş ağrısı çektikleri bir çok kişi tarafından malûm olan hastaları bu ilâçla tedavi ediyor altı ay sonra senelerdenberi baş ağrısından kurtulmuşların başları ağrımaz oluyor..

İyi ama haftada (50) dolar alanların altı ay sonra, — Artık başımız ağrıyıyor! Diyeceklerine biraz zor inanılır

Domino

6 inci asırda Kassen dağında meşhur bir manastır vardı Sen-Boma manastırı.

Bir gün manastırda iki rahib günah işlediklerinden altı ay hapse mahkûm oldular iki arkadaş oturdıkları hâçerede tahtaları dört köşe kestiler üstlerine noktalar yaptılar ve bir oyun icad ettiler Noktası noktasına tahtaları yerleştirik bitiren oyunu kazanıyordu.

Hapis müddetleri bitince bu oyunu öbür arkadaşlarına öğrettiler Bir gün rahiplerden biri bütün tahtaları birleştirdi ce Denedicamus Dominol dedi

Rahipler bir işi bitirince böyle söylüyorlar Bu oyunun ismi de söz üzerine domino kaldı.

Takvim Cıvelleri

Hiç bir asır çaşamba, cuma, pazar günü başıyamaz.

Teşrinievvel ayı kânunusani ayının başladığı gün başlar Nisan hangi gün başlarsa temmuz aynı gün başlar kânun nuevvel ile eyül aynı günler de başlar.

Seneler hangi günü başladiysa o gün biter. Meselâ 1938 senesi cumartesi günü bitecektir.

Bir takvim her yirmi sekiz senede bir kere kullanılabilir 1938 takvimini 1956 da kullanabilirsiniz.

ne ya sirke idrar yahutta kum dökmek lâzımdır Tarihlerin yazdığına göre grejua ateşini haçlılar Kudüsü muhasara esnasında kullanmışlardır. İslâm tarihçileri bundan nefretle bahsederler ve düşmanların Arap cesaretine karşı ancak böyle zehirli maddelerle karşı koyabilmeye çalıştıklarını söylüyorlar.

Hitlerle Çemberlaynı konuşturan tercuman!

Her ikisinde telefuz ve jeslerini aynen taklit etmiş

Hitlerle Çemberlayn arasındaki görüşme erde terümanlık eden şmit Avrupanın en iyi tercümanı olarak tanınmıştır.

Şmit bu gibi bir çok siyasi görüşmelerde tercümanlık etmiştir. çünkü devlet adamları bazan diğerlerinin dilini oldukça bildikleri halde bile fikirlerini tamamiyle anlatamamak veya yanlış anlatmak korkusu ile karşı karşı karşıya bir yalnız konuşmayı değil aralarında bir tercüman bulundurmaya tercih etmekte idler.

Hitler Çemberlaynın müakrtının bu tarihi tercümanı yalnız birinin söylediği keşimeleri ötekine tam manasile nakletmekte mahir değildir. onun hususiyeti bilhassa söylenen cümleyi aynı tonda — meselâ hiddetle söylenmişse hiddetle — nakletmektedir. Son görüşmelerde bulunanlar Şmitin Çemberlaynın katli ve soğuk konuşuşunu, Hitlerin mahirane teleffuzlerini aynen taklit ettiği söylüyorlar.

Dikiş yüksüğü

Yüksük on yedinci asrın yadigarıdır 1640 senesinde Amsterdamda nikola benhoten adında bir kuyumcu tanınmış bir bayana şu mektupla bir yüksük gönderdi « Bayan Renseferin güzel ve çalışkan parmaklarını korusun diye bunu icad ettim.)

MERSİN PİYASASI

3-10-938

Pamuklar	Ku	S. Ku S.
Klevant	35	
Dağmal	28	
Kapı malı	27,50	
Koza	5,25	
Kırma	yok	
Kozacı parlağı	26,50	
Buğday - Çavdar		
Sert anadol	5	
Yumuşak	4,40	
Yerli buğdayı	3,50	
Çavdar	3,25	
Anadol yulaf	yok	
Arpa		
Anadol	3,75	
Yerli alivren yeni M.	3,40	
Nohut ekstra	5,56	6
Fasulye	6,9,5	
Yulaf yerli	3,25	
Mercimek şark	4	
Sahlep	130	
Tatlı çoğen	18	
Balmumu	73	
Cehri	11	11
Susam	15,75	16
Yapağı		
Siyah		
Şark	47	48
Anadol	46,50	
Aydın siyah	51	
Yıkılmış yapak	80	
Güz yunu	65	
Konya malı tiftik		
Yozgat	110	
Keçi kılı	47	48
» dabağ	25	
Pirinçler		
Birinci nevi mal	22	23
İkinci nevi mal		
Çay	260	280
Kahve	110	
Badem, çekirdek içleri		
Tatlı badem içi	90	95
Acı » »	55	60
Acı çekirdek	35	36
Urfa Yağı	90	100
İçel »	70	

KİRALIK Bir Oda

Kışla caddesi üzerinde aile içinde

Adres için matbaamıza müracaat. 4-6-9

Satlık Depo

İstasyon karşısında Ford garajı ittisalindeki çifte divarlı ve zemini beton Depo satlıktır. İsteyenlerin Mustafa Nuri elbise deposuna müracaatları. 4-19

Harp korkusu

Nişanlıları bir an evvel evlenmeğe sevk etti

Harp korkusu şehirlerin hayatını baştan'asa değiştiren evlenme işlerinde de büyük bir tesir göstermeğe başlamıştır.

Filhakika Londrada son hafta içinde evlenmekte acele edenlerin pek çok olduğu görülmüştür. Nişanlıları harpe gidecek genç kızlar onlarla derhal evlenmeyi arzu etmekte askere çağırılan delikanlılarda aynı arzuyu göstermektedir. Londrada geçen gün biraz garip bir hadise olmuştur.

Şehrin bir çok yerlerinde ahali gaz maskesi almak için beklerken evlenme dairelerinin kapısı önünde de uzun bir kalabalık sürü halinde toplanmaya başlamıştır. Fakat, öfçerine çıkan bir kalabalık yeri evlenme dairesi zanneden iki genç içeri girdikleri zaman yanlışlıkla gaz maskesi değiştirilen yere geldiklerini fark etmişlerdir.

İLAN Mersin Belediye Riyasetinden Bilumum şehir atlarında ruam mücadelesi yapılacaktır

1 — Her sene olduğu gibi bu senede şehirde mevcut binek ve araba atlarında ruam mücadelesi yapılacağından her gün öğleden sonra saat 14 de hayvan sahiplerinin ellerindeki sağlık cüzdanlarıyla ve hayvanlarıyla birlikte yeni hana gelmeleri

2 — Muayene ay sonunda biteceğinden hayvanları bu müddetten evvel getirmeleri.

3 — Bu müddet içinde hayvanlarını muayeneye getirmeyenler hakkında olbaptaki kanuni ceza hükümlerini görecekları ilân olunur.

İLAN İçel Orman Müdürlüğünden

Muhannen vahit fiyatı
M3. D3. Cinsi Lira K,
130 çam ağacı 4 90

1 — içel vilâyetinin silifke kazası dahilinde mali devlet ormanından 130 metre mikâp kerestelik çam ağacı satışa çıkarılmıştır.

2 — çam eşçarının beher metre mikâp gayri manulünün muhammen bedeli 490 kuruştur.

2 — Şartname ve mukavename projelerini görmek isteyenlerin Mersin orman baş mühendisliğine silifke orman mühendisliğine ve Ankarada orman umum müdürlüğüne müracaat etmeleri

4 — satış 7-10-938 Cuma günü saat 15 de Mersin orman başmühendisliği dairesinde yapılacaktır.

5 — Satış umumî olup açık artırma usulile yapılacaktır.

6 — Muvakkatı teminatı 48 liradır.

7 — Taliplilerin şartnamede yazılı vesaii getirmeleri lâzımdır. 24-30-2-4

Halkevi himayesinde Türk kadınları biçki yurdu direktörlüğünden

Yurdumuz kayıt muamelesine başlamıştır. girmek isteyenlerin Halkevi idare memurluğuna müracaatları 3-4-5

Kelepir Bir Milk

Meates değirmeni bahçesile birlikte satlıktır Kereste kutu fabrikası masara yapılmaya çok elverişlidir. talip olanların değirmene müracaatları 2-15

İlk ve Orta Okul Kitapları

Geldi, izdihama mahal kalmamak için şimdiden tedarikini rica ederiz.

SEDAK SAHİR SEYMEN

Uray Caddesi No. 41 Mersin

kış geldi

Kok kömürlerinizi şimdiden tedarik ediniz

Toptan ve perakende satış yeri :

Mersin Soğuk hava deposu bitişiğinde

Necmi Genç

Yeni Me ;
Cenubun en çok
okunan ve tutunan
gazetesidir.

Yeni Mersin

Gündelik Siyasî Gazete

İçten ve Dıştan
günün en mühim ve
en taze haberlerini
Yeni Mersin
de bulursunuz.

Yeni mersin: 11 Yıllık fasılasız intişarında muvaffakiyetini halktan gördüğü rağbete borçludur.

YENİ MERSİN : Sizin Gazetenizdir. Dertlerinize dileklerinize YENİ MERSİN sütunları açıktır.

YENİ MERSİNİ : Okuyunuz ve Okutmaya çalışınız.

YENİ MERSİN MATBAASI

Taba ait bütün işleri ucuz
ve süratle yapar.

En yeni ve çok çeşitli harfleri Yeni Mersin
Matbaasında bulabilirsiniz.

Her boyda istenilen harflerle **K İ T A P**
G A Z E T E ve **MECMUA** Tabı yapılır.

Resmî Daire ve Müesseselere ticaret-
hanelere ait her çeşit Defterler Evrakı
matbua Fatura ve saire en nefis bir
tarzda ve beğendirmek şartile yapılır.

Hariçten yapılacak siparişler kabul ve tez elden gönderilir.

İHTİYARLIK

Peşinizden Geliyo

ONA KARŞI

Hazırlıklı Davranı

Türkiye İş Bankası

SIHHATİNİZİ KORUYUNUZ!

- NASIL MI

KAYADELEN SULARINI İÇMEKLE

Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinin 672 numaralı raporu

TAHLİL RAPORU

Görünüş: Berrak Kaleviyet; "100 sm³ suya sarfolunan N. 10
mikdarı,, 0.2 sm³.
Renk ; Renksiz Meemu sertlik derecesi "Fransız,, 1.5
Koku ; Kokusuz Uzwi maddeler için sarfolunan müvelli-
dühuma litrede 0.40 mgr.
Tadı ; Lâtif Sülfat "SO 4,, litrede 0.0033 gr
Teamül; mutedil Klor "Cl ,, 0.0074
Nitrat "No 3,, ,, 0.0040
Nitrat "No 2,, yok
Amonyak "NH3,, Yok

Fennin en son usullerine riayet ederek kaynadığı yerinden iüben istasyona kadar içi kalaylı kâlvanzizli borularla içi mermer döşeli belluhavuzlara döşölmektedir. Oradan da bütün Fiziki ve kimyevi evsafını muhafaza ederek ve hiçbir suretle el değmeden hususî kimyagerinize ve Adana Sihhat Bakanlığının tayin ettiği Sihhiye memuru huzurlarında damacanalara ve vagonlara KAYADELEN suyu ile yükledikten sonra doldurulmakta ve ağızları Sihha memuru tarafından mühürlenerek şehrimize gelmektedir.

YENİ MERSİN

Nüshası	5	Kuruştur
Abone	Türkiye	H.riç
Şerait	İçin	İçin
SeneLik	1200 Kr.,	2000 Kr
Altıaylık	600	1000
Üç aylık	300	500
Bir aylık	100	Yoktur.
Resmî ilânatin satırı	10	Kuruştur.

Mersin: Yeni Mersin Basım
evinde Basılmıştır

Güven Sigorta
Sosyetesini
Sümerbank Emlâk ve Eytam
bankalarının kurumudur
TAM TÜRK

Ve en güvenilen sigorta şirketidir
H. yat, yangın, nakliyat, kaza, otomobil sigor-
talarınızı en mksait şartlar ve tediye kolay-
lıklarile yapar.

Mersinde Mümessili
VASFI ORGUN

Türk Hava Kurumu

büyük Piyangosu

Altıncı keşide 11 Birinci teşrin 938 dedir

Büyük ikramiye 200,000 liradır

Bundan başka 40,000, 25000, 20000, 15000; 10000
liralık ikramiyelerle 10,000 ve 200,000 liralık iki adet
mükâfat vardır.

Dikkat: Bilet alan herkes 7 birinci teşrin
938 günü akşamına kadar biletlerini değiştire-
miş bulunmalıdır

Sağlık Eczanesi

Mersin Gümrük karşısındadır

Her nevi Avrupa, Yerli eczayı
ve tıbbiye müstahzaratı bulunur.